

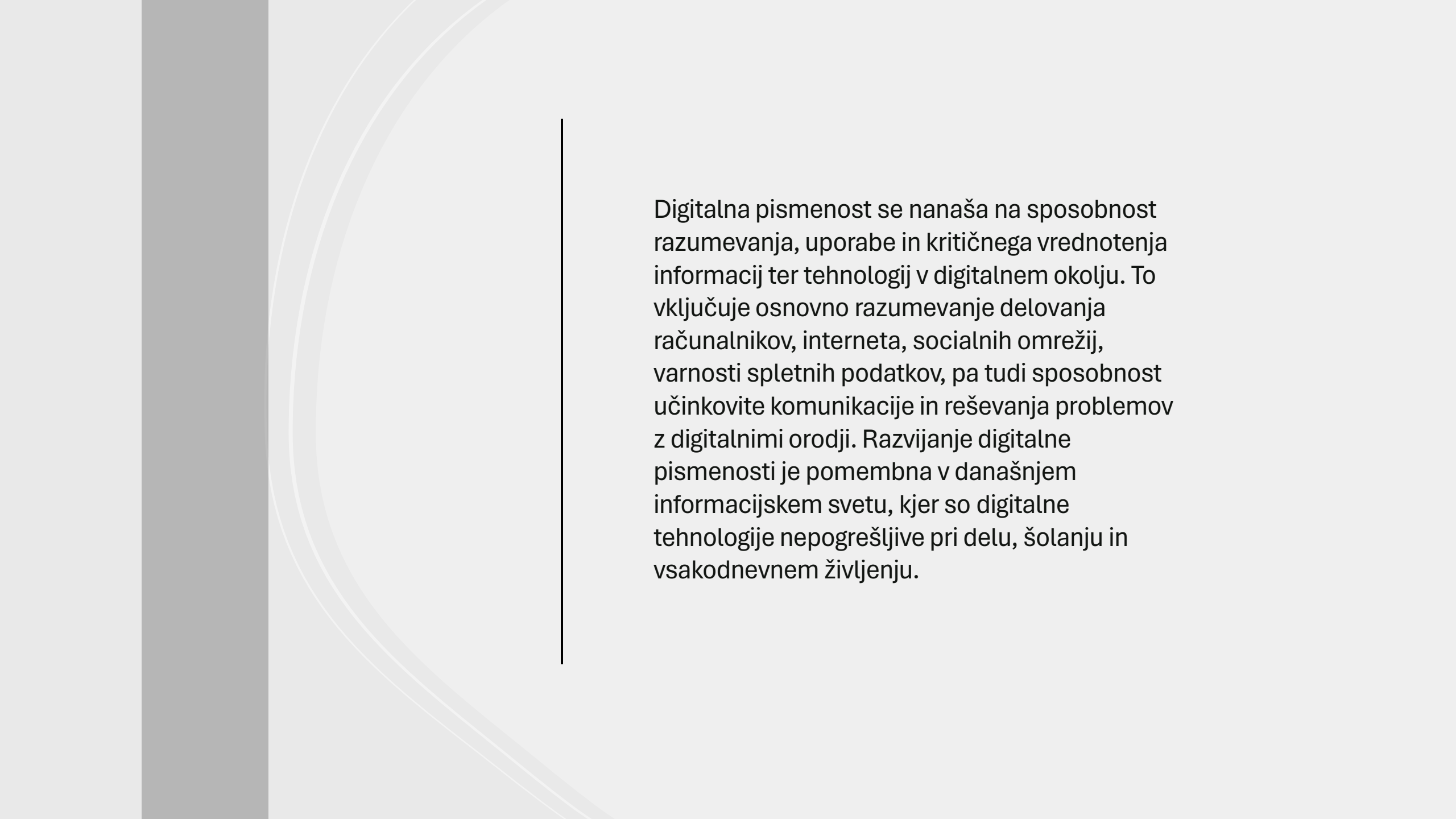
SPLETIMO SODELOVANJE

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA VZGOJO IN IZOBRAŽEVANJE

ŠTUDIJSKI KROŽKI

Digitalna pismenost se nanaša na sposobnost razumevanja, uporabe in kritičnega vrednotenja informacij ter tehnologij v digitalnem okolju. To vključuje osnovno razumevanje delovanja računalnikov, interneta, socialnih omrežij, varnosti spletnih podatkov, pa tudi sposobnost učinkovite komunikacije in reševanja problemov z digitalnimi orodji. Razvijanje digitalne pismenosti je pomembna v današnjem informacijskem svetu, kjer so digitalne tehnologije nepogrešljive pri delu, šolanju in vsakodnevnem življenju.

V sodelovanju s skupino udeležencev smo zaokrožili študijski krožek, na katerem smo sledili predvidenim ciljem.

Zelo pomembni faktorji pri nadgradnji kompetenc, izmenjavi izkušenj in nasplošno medgeneracijskem sodelovanju so družbeno zavedanje pomembnosti izmenjave le teh, posledično podpora tako uradnih kot nevladnih inštitucij, posameznikovo angažiranje ter pozitiven pogled na izmenjavo izkušenj, znanj in sodelovanj.

Vsi udeleženci smo bili enotnega mnenja, da je priložnosti, možnosti in manevrskega prostora na tem delu še veliko.

1. Kako medgeneracijsko sodelovanje vpliva na trajnostni razvoj?

Medgeneracijsko sodelovanje lahko bistveno vpliva na trajnostni razvoj.

Prenos znanja in izkušenj: Starejše generacije imajo bogate izkušnje in znanje, ki ga lahko prenesejo na mlajše generacije. To vključuje tako tradicionalno znanje kot tudi strokovno znanje o izkušnjah, ki so se izkazale za učinkovite skozi čas.

Izmenjava vrednot in stališč: Medgeneracijska povezava omogoča izmenjavo vrednot in stališč, kar lahko vodi do boljšega razumevanja trajnosti kot celote. Starejši lahko navdihnejo mlajše z vrednotami, kot so skrb za okolje in skupnost, medtem ko mlajši lahko vpeljejo inovativne pristope in tehnologije.

Krepitev medsebojnega razumevanja: Različne generacije lahko imajo različne poglede na trajnost in izzive, s katerimi se soočamo. Sodelovanje med njimi lahko privede do bolj celovitih in vključujočih rešitev, ki upoštevajo raznolike poglede in potrebe.

Inovacije in tehnološki napredek: Mlajše generacije so pogosto bolj veščer novih tehnologij, medtem ko starejše generacije lahko ponudijo globlje razumevanje problemov in konteksta. Sodelovanje med njimi lahko pospeši razvoj inovativnih rešitev za trajnostne izzive.

2. Kako dvig digitalne pismenosti pripomore h kvaliteti življenja?

Dostop do informacij in virov: Digitalno pismeni posamezniki imajo lažji dostop do različnih informacij, virov in storitev na spletu, kar jim omogoča boljše odločanje v osebni in poklicni življenju.

Izobraževanje in vseživljenjsko učenje: Digitalna pismenost odpira vrata do številnih izobraževalnih možnosti, vključno z online tečaji, webinarji in izobraževalnimi platformami. To omogoča posameznikom, da pridobivajo nova znanja in veščine skozi vse življenje.

E-storitve in spletno poslovanje: Digitalna pismenost omogoča uporabo različnih e-storitev, kot so spletno bančništvo, e-uprava, spletno nakupovanje in zdravstvene storitve. To lahko prihrani čas in izboljša dostopnost storitev.

Finančna pismenost: Digitalna pismenost vključuje tudi sposobnost uporabe digitalnih orodij za upravljanje osebnih financ, kar lahko pomaga posameznikom pri boljšem načrtovanju proračuna, varčevanju in investiranju.

3 Na kakšen način lahko komuniciram s pomočjo IKT tehnologije?

- 1. E-pošta:** Uporaba elektronske pošte (e-mail) je osnovni način formalne in neformalne komunikacije v digitalnem svetu. Omogoča pošiljanje sporočil, dokumentov in drugih prilog.
- 2. Videokonferenca:** Orodja kot so Zoom, Microsoft Teams, Skype in Google Meet omogočajo video in avdio konference, kar je še posebej koristno za sestanke, seminarje in izobraževanje na daljavo.
- 3. Spletni klepeti:** Platforme za takojšnje sporočanje, kot so WhatsApp, Facebook Messenger, Slack in Viber, omogočajo hitro in enostavno komunikacijo preko besedilnih sporočil, avdio in video klicev.
- 4. Družbena omrežja:** Socialna omrežja kot so Facebook, Twitter, Instagram in LinkedIn omogočajo komunikacijo in povezovanje z ljudmi po vsem svetu, deljenje vsebin in sodelovanje v skupnostih.

4. Kako krepiti medgeneracijsko sodelovanje?

- 1. Izobraževalni programi in delavnice**
- 2. Skupni projekti in aktivnosti**
- 3. Družabne dejavnosti**
- 4. Mentorstvo in tutorstvo**
- 5. Medgeneracijsko bivanje**
- 6. Podpora in spodbuda iz strani institucij**
- 7. Komunikacija in ozaveščanje**

Krepitev medgeneracijskega sodelovanja zahteva načrtno delovanje in angažiranost na različnih področjih, od izobraževanja in družbenih aktivnosti do institucionalne podpore in ozaveščanja. Ključnega pomena je ustvarjanje priložnosti za interakcijo in sodelovanje med generacijami ter spodbujanje vzajemnega spoštovanja in razumevanja.

4. Kakšen vpliv ima medgeneracijsko sodelovanje na mlajše in starejše generacije?

Vpliv na mlajše generacije

1. Pridobivanje znanja in veščin:

Mladi se lahko učijo iz življenjskih izkušenj starejših, pridobijo modrost in praktične nasvete, ki jim lahko pomagajo pri sprejemanju odločitev in reševanju težav.

2. Izboljšanje socialnih veščin:

Medgeneracijsko sodelovanje spodbuja komunikacijske spretnosti, empatijo in razumevanje različnih perspektiv, kar prispeva k boljši socialni kompetenci.

3. Povečanje občutka pripadnosti:

Mladi, ki sodelujejo v medgeneracijskih aktivnostih, pogosto občutijo večjo povezanost s skupnostjo in razvijajo občutek pripadnosti.

4. Vzgajanje vrednot:

Preko interakcije s starejšimi mladi razvijajo spoštovanje, potrpežljivost in hvaležnost za preteklo generacijo.

Medgeneracijsko sodelovanje ima številne pozitivne vplive tako na mlajše kot starejše generacije. Povezovanje različnih starostnih skupin prispeva k boljšemu razumevanju, izmenjavi znanja in izkušenj ter krepitvi družbenih vezi. Tukaj so ključni vplivi na obe generaciji.

Vpliv na starejše generacije

1. Zmanjšanje osamljenosti in izolacije:

Starejši, ki sodelujejo z mlajšimi, pogosto doživljajo manj osamljenosti, saj imajo več priložnosti za socialno interakcijo.

2. Ohranjanje kognitivne aktivnosti:

Aktivno sodelovanje v raznolikih dejavnostih pomaga starejšim ohranjati miselno vitalnost in izboljšuje kognitivne funkcije.

3. Občutek vrednosti in namena:

Deljenje izkušenj in znanja z mlajšimi generacijami starejšim daje občutek, da so dragoceni in imajo pomembno vlogo v družbi.

4. Medsebojno učenje:

Starejši se lahko naučijo novih tehnologij in sodobnih praks od mlajših, kar jim pomaga ostati v stiku s hitrimi spremembami v družbi.

Skupni vplivi

1. Krepitev medsebojnega razumevanja:

Medgeneracijsko sodelovanje zmanjšuje stereotipe in predsodke, spodbuja strpnost in razumevanje med različnimi starostnimi skupinami.

2. Izboljšanje psihičnega in fizičnega zdravja:

Tako mladi kot starejši lahko doživijo izboljšanje duševnega zdravja zaradi povečane socialne interakcije in občutka podpore.

3. Gradnja močnejše skupnosti:

Ko različne generacije sodelujejo, se gradijo močnejše in bolj povezane skupnosti, ki lahko bolje rešujejo skupne izzive in spodbujajo družbeno povezovanje.

4. Spodbujanje trajnostnega razvoja:

Medgeneracijski prenos znanja in izkušenj prispeva k trajnostnemu razvoju, saj omogoča mlajšim generacijam, da izkoristijo modrost starejših in se izogibajo ponavljanju preteklih napak.

5. Kako spodbuditi starejše generacije k aktivnejšem pristopu pri uporabi IKT sistemov, tako iz vidika uporabe kot tudi z vidika zmanjšanja strahu pred samo uporabo IKT?

Spodbujanje starejših generacij k aktivnejši uporabi informacijskih in komunikacijskih tehnologij zahteva večstranski pristop, ki vključuje izobraževanje, podporo, motivacijo in odpravljanje strahov. Nekaj napotkov za doseganje ciljev.

1. Izobraževalni programi in delavnice

Prilagojeni tečaji: Organiziramo tečaje, ki so prilagojeni potrebam in stopnji znanja starejših. Začnemo z osnovami in postopoma nadgrajujemo.

Praktične delavnice: Poudarjamo praktične uporabe IKT, kot so uporaba interneta za iskanje informacij, e-pošte za komunikacijo, družabnih omrežij za povezovanje z družino in prijatelji ter spletnega bančništva.

2. Mentorstvo in podpora

Mentorstvo mlajših: Zagotovimo programe, kjer mlajši ljudje mentorirajo starejše pri uporabi IKT. To lahko pomaga pri zmanjšanju strahu in gradnji zaupanja.

Podporne skupine: Organiziramo podporne skupine, kjer se starejši lahko srečujejo, izmenjujejo izkušnje in pomagajo drug drugemu pri učenju novih tehnologij.

3. Gradnja samozavesti in zmanjšanje strahu

Pozitivne izkušnje: Predstavimo jim pozitivne in uspešne izkušnje z uporabo IKT, kar bo povečalo samozavest starejših.

Spodbujanje napredka: Poudarjamo napredek in majhne dosežke, namesto da se osredotočamo na napake. To bo pomagalo zmanjšati strah pred neuspehom.

Varnost na spletu: Organiziramo delavnice o varnosti na spletu, da zmanjšamo strahove pred tveganji, kot so kraja identitete in spletne prevare.

4. Personalizacija in dostopnost

Prilagojeni vmesniki: Uporabljamo tehnologije in aplikacije z enostavnimi, intuitivnimi uporabniškimi vmesniki, prilagojenimi starejšim.

Pomoč pri nastavitvah: Pomagamo starejšim pri prilagajanju nastavitvev na njihovih napravah, kot so večja pisava, glasovni ukazi in druge funkcije za povečanje dostopnosti.

5. Povezovanje z interesi

Osebni interesi: Povežite uporabo IKT s stvarmi, ki zanimajo starejše, kot so hobiji, druženje z družino prek videoklicev, dostop do novic ali zdravstvenih informacij.

Virtualna druženja: Spodbujajte uporabo tehnologij za virtualna druženja, kot so spletne skupine, klepeti in video konference, kar lahko izboljša socialno povezanost in zmanjša občutek izolacije.

6. Vključevanje lokalne skupnosti in institucij

Sodelovanje z lokalnimi organizacijami: Sodelujte z lokalnimi knjižnicami, skupnostnimi centri in društvi upokojencev, ki lahko ponudijo prostore in opremo za izobraževanje.

Podpora iz strani vlade: Spodbujajte vlado in lokalne oblasti, naj podprejo programe za digitalno opismenjevanje starejših z financiranjem in politikami.

7. Uporaba uspešnih zgodb

Deljenje zgodb: Delite uspešne zgodbe starejših, ki so premagali strahove in osvojili nove tehnologije. Te zgodbe lahko motivirajo druge, da poskusijo.

8. Trajno učenje in podpora

Stalna pomoč: Zagotoviti je potrebno stalno podporo in vire, kamor se lahko starejši obrnejo po pomoč tudi po končanih tečajih.

Redne delavnice: Organizirati je potrebno redne osvežitvene tečaje in delavnice, da bodo starejši lahko nenehno izpopolnjevali svoje znanje in ostali na tekočem z novimi tehnologijami.

S temi strategijami lahko učinkovito spodbudimo starejše generacije k aktivnejši uporabi IKT sistemov, zmanjšamo njihov strah in jim pomagamo, da izkoristijo prednosti sodobne tehnologije za izboljšanje kakovosti življenja.

VIRI

Kranjc, T., 2024. Medgeneracijsko sodelovanje. Elektronski vir: <https://www.sinapsa.org/eSinapsa/mnenja/52/medgeneracijsko-sodelovanje>

Simbioza, 2024. IKT opismenjevanje in krepitev digitalnih veščin za starejše po 55 letu starosti. Elektronski vir: <https://simbioza.eu/blog/ikt-opismenjevanje-in-krepitev-digitalnih-vescin-za-starejse-po-55-letu-starosti>

WIKIPEDIA, 2024. Medgeneracijsko sodelovanje na delovnem mestu. Elektronski vir: https://sl.wikipedia.org/wiki/Medgeneracijsko_sodelovanje_na_delovnem_mestu

FOTO: FREEPIK, Elektronski vir: <https://www.freepik.com/>

Avtorji:

Člani študijskega krožka „Spletimo sodelovanje“

Barbara Grintal s.p.

Domžale, september 2024

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA VZGOJO IN IZOBRAŽEVANJE

